

"Du är min älskade son, du är min utvalde". Orden hördes från himlen vid Jesu dop (Mark 1:11) Det är kyrkans tro att Gud säger det samma, om än ljudlöst, vid varje dop. "Du är mitt älskade barn. Du är min utvalda" Under 2018 döptes 113 personer in i Ängelholms församling.

Foto: Pixabay

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING 2018

ÄNGELHOLMS FÖRSAMLING

SLUTLIG VERSION

Ledningsgruppen i Ängelholms församling genom Fredrik Höggren, kyrkoherde

18 mars 2019

Inledning

Här följer min verksamhetsuppföljning för 2018 till kyrkoråd och kyrkofullmäktige. Jag inleder den med att sammanfatta väsentliga händelser under året varefter den går över till att följa den struktur som går att härleda ur Kyrkoordningen. I inledningen till andra avdelningen i KO kan vi nämligen läsa om en församlings grundläggande uppgift:

”Församlingens grundläggande uppgift är att *föra gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission*. Syftet är att människor skall komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skall skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas. *Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift*” (min kursivering)

Vi kommer alltså se på *kärnverksamhet* och på *stödjande verksamhet*, samt på församlingens *begravningsverksamhet*. Slutligen landar denna verksamhetsuppföljning i en kortfattad beskrivning av väsentliga händelser under 2019 fram till idag samt en översiktlig riskanalys.

I den församlingsinstruktion för Ängelholms församling som fastställdes av Domkapitlet under 2017 beskriver vi tre grundläggande tankar som skall styra församlingens arbete:

- 1) Vi skall verka för att göra *kristen tro viktig* i människors liv
- 2) Vi skall vara en arbetsplats där medarbetare och ideellt engagerade känner *stoltbet och glädje* att verka
- 3) Vi skall vara *professionella och transparenta* i det vi gör.

Allt vi gör skall alltså utgå ifrån, och förstärka, dessa tre grundläggande tankar.

Väsentliga händelser under året

Händelser under året att lyfta fram är bland annat dessa:

- Från den 1 januari 2018 har kyrkofullmäktige och kyrkoråd samt de olika utskotten verkat utifrån den mandatfördelning som framkom vid kyrkovalet 2017.
- Församlingen genomförde en uppskattad 'Kyrkans dag' under namnet "Sätt färg på hösten" under september med många aktiviteter i och runt kyrkan.
- Församlingen genomförde populära "drop-in" vigslar i maj 2018, och planerar göra detta igen under 2019.
- Församlingens treåriga trädgårdsdiakoniprojekt, delfinansierat av Europeiska Social Fonden, avslutades i augusti 2018. Den diakonala verksamheten med trädgårdsdiakoni fortsätter i egen regi.
- Under året har församlingens uppskattade kalender utökats till att också innehålla redaktionellt material utifrån ett givet tema för varje nummer. En liten ändring i namnet har också gjorts – den heter numera Kalender m.m.
- Arbete med omställning till församlingens framtida fastighetsbehov har fortsatt under 2018. Detta arbete började redan 2013-14 och fortgår in i 2018 och där bortom. Under 2018 har fokus legat på arbete med att skapa ett framtida, moderniserat, funktionellt och nedbantat Åvalla. Arbete har skett utifrån ritningsförslag vilka ständigt förbättrats.
- Bland initiativ under året som omfattat all personal finns psykosocialt utvecklingsarbete, fördjupningsdagar runt det framtida Åvalla, fortbildning i att bemöta hot och våld, fördjupningsdag runt kommunikation och höstens personalkick-off i Helsingborg. Med Ledningsgrupp och facklig samverksgrupp har kompetensfördjupning skett inom ledarskap, konflikthantering och kommunikation, arbetsmiljö mm.
- Under året har fönster och innerfönster bytts ut i Ängelholms kyrka, ljudanläggningen i kyrkan moderniserats och utvändigt renovering av S:t Mikael genomförts. Vidare har värmesystemet i Höja kyrka bytts från oljepanna till jordvärme.
- I mars genomförde församlingen framgångsrikt "En galen fest" där god mat, uppträdanden, auktioner och lotterier fick in över 30 000 kronor till ett av Svenska kyrkans projekt för utsatta kvinnor i Indien.
- Liksom tidigare år ledde församlingen i januari en vesper med Ängelholms kommunfullmäktige till minne av Förintelsen, ett tydligt kvitto på kyrkans relevans i samhället.
- Vid pingst tog Svenska kyrkan, och därmed också vår församling, en ny kyrkohandbok i anspråk.
- Under mars och april 2018 utbildas all personal i att bemöta hotfulla och potentiellt våldsamma människor och situationer.

- I den 25 maj infördes den nya dataskyddsförordningen GDPR i hela EU. Församlingen förberedde sig väl för detta och ser sig väl rustad.
- Under hösten 2018 har församlingen levererat efterfrågade digitala fastighetsregister samt inventarieregister (SACER) till Uppsala.
- Församlingen medverkade även 2018 på företagardagarna på Lindab Arena i maj. Syftet var att profilera församlingen på nya arenor och temat var denna gång att positionera Svenska kyrkans roll som själavårdare: under mottot ”Stora öron – helt gratis”. Även 2019 kommer vi medverka.
- Vissa förändringar har skett på personalsidan under 2018. Så avslutade t ex mångåriga medarbetaren, förskolläraren och chefen för församlingens Undervisning, Carina Hellberg sin tjänst vid årsskiftet 2018-19. Vi rekryterade också Sabine Timgren som assistent, att ta över efter Lisbeth Fleur som gick i pension i januari 2019.

"När jag ser din himmel, som dina fingrar format, månen och stjärnorna du fäste där, vad är då en människa att du tänker på henne, en dödlig att du tar dig an honom." (Ps 84-6) Förundran är ett av trons starka uttryck. Albert Einstein lär ha sagt att det finns två sätt att se på livet: som om ingenting är ett mirakel. Och som att allting är ett mirakel. Hur du väljer att se på världen kommer påverka allt annat. Foto: Pixabay

Verksamheten

1. Grundläggande uppgift

GUDSTJÄNST

I Församlingsinstruktionen uttrycker vi:

”som gudstjänstfirande blir församlingen synlig”

Församlingens **gudstjänstliv** har inte genomgått några större förändringar under året. För statistik om detta, se senare i denna uppföljning. Vi firar vanligen gudstjänst i tre av våra kyrkor varje helg, två på morgonen och en på kvällen. I Ängelholm och S:t Mikael firas gudstjänst varje helg. Man kan alltid fira mässa, dvs ta emot nattvarden, i minst en kyrka per helg. Veckomässor firas i tre kyrkor minst varannan vecka, och morgonböner sker varje vecka i minst någon kyrka i församlingen. Vid stora högtider firas alltid gudstjänster i alla kyrkor..

Inom församlingens **samarbetskyrka med EFS (S:t Mikael)** har allt väsentligt som planerats genomförts. After-work, ett gemensamhetsinitiativ för hela familjen, har införts under 2018 med stor framgång. Gudstjänster firas i princip varje helg och stort arbete sker inom församlingens alla grundläggande uppgifter där. Särskilt kan betonas det stora insamlingsarbetet som sker till Aira Sjukhus i Etiopien, som föreningen långsiktigt stöder. Från 2016 kompletteras varje söndagsgudstjänst med en Söndagshörna för barn vilket uppskattas.

Inom **kyrkomusiken** kan bland annat nämnas att körerna varit flitigt engagerade i gudstjänster, musikgudstjänster och konserter. Församlingens nio körer täcker de flesta smakinriktningar och åldrar och dess medlemmar är viktiga frivilligarbetare i hela församlingens arbete. Musikgudstjänster och konserter har haft en stor musikalisk bredd, dels med egenproducerade innehållande församlingens egna musiker och korister, dels med sångare och musiker utifrån som tillfälligt gästade församlingen och tillfört impulser utifrån. Exempel på verksamheter från 2018 att lyfta fram är bland annat att under november månad satte Oratoriekören samt externa instrumentalister och solister, under ledning av Ingrid Larsson Hultkvist, upp Mozarts Requiem. Vidare kan vår återkommande lördagsmusik i Ängelholms kyrka nämnas, vilken är mycket uppskattad, liksom de återkommande konserterna runt ljusfest och jul med gospelkören samt vår- och julkonserter med flera av de övriga körerna i våra olika kyrkor.

Ängelholms församling bedriver liksom tidigare år verksamhet på **stadens gymnasier** – Rönnegymnasiet och Campus Valhall genom närvaro 2 timmar i veckan av kyrkoherde Fredrik Höggren. Syftet är att vid behov vara samtalsstöd till elever i ett viktigt skede i livet men också till personal, men likaså att bistå skolorna vid kriser. Lektionsmedverkan är också återkommande efterfrågad. Församlingen är på skolorna inbjuden av dessa. Vid skolorna går inalles ca 1500 elever.

DIAKONI

I Församlingsinstruktionen uttrycker vi:

”med diakonal omsorg i vardagen blir församlingen trovärdig”

Det omfattande **diakonala arbetet** har under 2018 i stora delar utförts som planerat. De områden diakonin fokuserar mest på är:

Personal

I mitten av februari slutade Carina Berglund, diakon och projektledare för församlingens ESF-projekt. Linn Fasth, diakoniassistent, som varit med i projektet erbjöds och tackade ja till att ta över projektledartjänsten. Margareta Hugosson, som tidigare varit anställd på kyrkogården, tog över Linns tidigare arbetsuppgifter. I september gick Christian Senniksen, diakon på föräldraledighet. Linn Fasth, som då hade avslutat ESF-projektet, gick in som vikarie i en del av hans uppgifter. Som Carinas efterträdare anställdes i augusti Anne Ekberg. Hon är socionom, trädgårdsmästare med utbildning i trädgårdrehabilitering och nyvigd diakon. Förutom att arbeta med trädgårdsdiakoni och sedvanliga diakonala uppgifter så fick hon också i uppgift att starta ett pilgrimsarbete i församlingen. Annika Brunkestam Waak har varit fortsatt sjukskriven på 25% hela året. Vid årets slut visade det sig att Linn Fasth, av misstag, kommit att omfattas av anställning enligt LAS och därmed var tillsvidareanställd. Då det inte fanns pengar i kommande års budget för en tjänst blev hon uppsagd på grund av arbetsbrist.

Sjukhuskyrkan

Fr.o.m. den 31/5 utökade sjukhuspräst Therèse Andrée Kjällström sin tjänst på sjukhuset från 25% till 40%. Som resurs finns också 6 volontärer som några åt gången går med Therèse när hon går runt på avdelningarna på torsdagarna. Det erbjuds också enskild kommunion samt andakt med bibelläsning och bön. Therèse finns till för både patienter, personal och anhöriga. Att hon etablerat sig på sjukhuset och byggt goda relationer märks genom att antalet kontakter har ökat. Vid slutet av året fick ”stilla rummet” nya, ljusa nyrenoverade lokaler.

Trädgårdsdiakoni

ESF-projektet avslutades vid augusti månads utgång. Det har varit roliga men också mycket arbetsamma år. På pluskontot finns framför allt deltagarnas bättre mående och den relation de har fått med församlingen men också att Åvalla har fått en trädgård till glädje både för deltagare, församlingsbor och personal. På minuskontot finns den vandalisering som skett av trädgården, den omfattande administrationen, att omfattningen av projektet påverkat personalen möjlighet till delaktighet vid gemensamma samlingar och att förutsättningarna i projektet i vissa fall har ändrats under projekttiden. Stiftet fortsatte med ett nytt projekt men församlingen valde att inte vara en del av det utan att försöka fortsätta med trädgårdsdiakoni i egen regi. Kontakter togs med anledning av det med tidigare externa samarbetspartners som AF, FK, kommunens försörjningsstöd och delar av sjukvården. Trots ett tidigare mycket gott samarbete var nu inte längre AF beredda att skicka deltagare till trädgårdsdiakonin om inte församlingen bidrog med skriftliga

bedömningsunderlag som skulle ligga till grund för FK:s utredningar. De regelbundna avstämningsmöte som ägt rum under ESF-projektet var inte längre tillräckliga. Efter noga övervägande ansåg vi inte att det var församlingens uppgift att tillhandahålla dessa bedömningsunderlag. Därmed har AF heller inte skickat deltagare till Trädgårdsdiakonin. Konsekvensen blev att vi inte har fyllt alla platser. Vi har 8 platser och 6 deltagare har varit inskrivna i projektet. Fördelen med att nu driva trädgårdsdiakoni i egen regi är att vi kan vara kyrka ”fullt ut” dvs. när det är lämpligt kunna prata om tron och de möjligheter som kyrkan har att erbjuda vad gäller t.ex. verksamhet, möjlighet till själavård etc. En annan fördel är att berörd personal nu kan vara med på samlingarna på onsdagarna.

Svenska kyrkans internationella arbete

Ansvaret för detta ur personalsynpunkt lades på en representant från varje kollegium, dvs gudstjänst, diakoni och undervisning. Det blev en grupp bestående av Lise-Lott Hjort, Mats Gustavsson och Marianne Bengtsson. Tanken var att de skulle vara länken mellan internationella gruppen och personalen och vara de som samordnade det praktiska. 2018 valde man att satsa stort på ”En galen festkväll”. Maten sponsrades och 75 besökare fick en trevlig kväll med underhållning av personalen. Totalt samlades det under kvällen in 32 233 kr. Under insamlingsperioderna förekom även andra mindre aktiviteter som inbringade pengar. Totalt förmedlade församlingen under året 93 924 kr till det internationella arbetet.

Övrig diakonal verksamhet

De sociala träffarna i form av luncher och träffar är fortsatt mycket uppskattade både vad gäller samvaro och förtäring. Vi märkte vid årets slut också en liten ökning vad gäller antalet besökare till ”Öppet Hus” på fredagarna.

På vårdboendena ser vi en ökad efterfrågan på enskilda besök. Det är förmodligen ett uttryck för goda relationer men också för att äldre allt oftare inte har ev. familj och släkt nära. I jämförelse med för bara ett tiotal år sedan är man idag betydligt sämre då man får en plats på ett vårdboende. Utsattheten som det innebär att bli helt beroende av andra är svår. Det som man bär med sig i sin ”livsryggsäck” vill man inte alltid dela med dem som vårdare en.

Vår närvaro på kyrkogårdarna, med fika och samtal, i samband med Allhelgonahelgen fortsätter att vara mycket uppskattad och antalet personer som stannar till och fikar ökar sammantaget för varje år.

Gudstjänstmedverkan

Präster och diakoner träffades och diskuterade diakonens uppgifter i gudstjänsten och enades om vad det kan innebära rent konkret.

Externa ekonomiska medel

Tidigare år har församlingen valt att ta emot medel för utdelning från fonder via stiftet. Det har varit större summor. Då arbetet med detta har lagts över på de enskilda församlingarna så innebär det, trots goda intentioner, ett betydande merarbete. Utifrån befintlig diakonipersonals arbetsbelastning, (totalt 0,95% vakant fr.o.m. hösten 2018), valde vi att inte ta emot dessa medel.

Kvantifierade mål – Budget

Det som kvantifierades i samband med budgetäskandena för året 2018 har genomförts. Diakonin har använt 96,2% av budgeten exkl. Sjukhuskyrkan.

”Jag är världens ljus” säger Jesus. (Job 8:12). Diakonin är ett tydligt tecken, en sändning där Kristi ljus blyser in i människans liv.

UNDERVISNING

I Församlingsinstruktionen uttrycker vi:

”I ett livslångt lärande får vi redskap att förstå Gud och våra egna liv för att kunna leva som kristna”

Året inleddes med 10-årskalor för ca 100 barn. Ett uppskattat evenemang som möjliggörs inte minst av ett tiotal ungdomar som ställer upp som ledare. Själva har flera av dem har själva sitt eget tio-årskalas i glatt minne och vill ge vidare till nya generationer.

Så ställer också andra unga ledare upp under tex påsklovsdagarna och hjälper till för att skapa en fin fritid och sammanhållning i barngrupperna.

För mig (Anders), som är en tillfällig inhoppare som ansvarig för undervisningssegllet under de första två månaderna av 2019, är den fina traditionen med unga ledare som skolas upp och in i verksamheten något som gjort intryck på mig. En tradition att vårda och värna. Vid tex fredagens öppna verksamhet samlar de ansvariga de unga ledarna för att diskutera hur barnen trivs och hur man kan vara förebilder i gruppen.

En annan sak som är gott är den nära kontakten ut i samhället. Det jag tänker på är tex den så kallade ”kommunsamverkan” som består i att förskolepersonalen åker ut till förskolor och har ett program som oftast består av en berättelse som spelas upp som en dockteater och tar upp något viktigt ämne som tex mobbing eller vänskap. Den öppna förskolan som församlingen erbjuder blir allt viktigare och efterfrågad då kommunen under året stängt ner sådan verksamhet och endast erbjuder den på en plats inom församlingens gränser. Rytmik och musik är en viktig del av den verksamheten. Det är svårt att locka till deltagande i familjegudstjänsterna på söndagen, men samtidigt är vardagsgudstjänsterna som har hållits i Ängelholm och St Mikael uppskattade. I St Mikael har också After Work på fredagskvällarna varit uppskattade inslag. Det är nog viktigt att se att det man kommer till och tar till sig, även om det inte är en söndag det sker på, är gott nog och för den enskilde kan vara deras ”kontakt uppåt”, deras gudstjänst.

Blå draken har haft för få deltagare och beslut är taget att verksamheten skall läggas ner helt sommaren 2019 och fram till dess ha öppet måndag och fredag. Resurserna läggs istället på den öppna verksamheten

Påsk- och julspelen blir också en fin kontaktyta med barnen. Medarbetarna har under året arbetat fram ett koncept som fungerar bra. Genomtänkt scenbygge som går att flytta och variera och musik och repliker som framhäver påskens och julens budskap med humor och värme. Det är en ganska intensiv vecka men roligt att medverka och vi upplever att det är uppskattat. I år var det välbesökt med 1450 på julspelet och 1250 på påskspelet.

För de äldre barnen och ungdomarna är kamratstödjarutbildningar och andra utbildningsdagar ytterligare ett exempel på att kyrkan räknas som en viktig del av samhället och tas i anspråk.

Konfirmandverksamheten bestod 2018 av fyra vintergrupper och en sommargrupp. 75 ungdomar konfirmerades inom vår verksamhet. 82 st av församlingens ungdomar konfirmerades.

För vuxna har församlingen erbjudit Livskvalitékvällar, studiecirkel, mandalamålning, samtalskvällar med matlagning och bibelstudieeftermiddagar.

Undervisningssegllet består av nu 8 anställda. Flera tjänster har försvunnit under de senaste åren. Ändå är 8 tjänster ganska mycket timmar. Som jag tidigare nämnt, finns det mycket goda fina traditioner att slå vakt om och vårda, men samtidigt är min bedömning att e det vore bra att se över hur vi använder de samlade och krympta tidsresurserna på bästa sätt.

En annan tanke är kring Höja församlingshem. Det används ganska så lite just nu. Skulle man kunna använda det i barn- och ungdomsarbetet med en friluftprofil? Öppna förskolan – ute på lekplatsen. Barngrupper och konfirmander– lite åt scouthållet.

MISSION

Församlingen tolkar sitt uppdrag inom **mission** mer som ett allmänt förhållningssätt än en konkret grundläggande uppgift. Mission är vad som sker i det lilla när människor i kontakt med oss erfar: ”av detta vill jag ha mera”. Likväl kan vårt *internationella arbete* sägas rymmas inom en mer traditionell definition av mission.

Internationella gruppen har under året bestått av 6 personer. Det har också bildats en grupp med personalrepresentanter bestående av Mats Gustavsson, Lise-Lott Hjort och Marianne Bengtsson. Dessa håller i kontakterna med internationella gruppen och ser också till att det blir en kommunikation i dessa frågor ut i församlingens olika arbetsgrupper.

Under insamlingsperioderna har det informerats om kampanjerna i de olika verksamheter som församlingen bedriver. Under fastekampanjen valde man att satsa mycket resurser på en galakväll kallad ”En galen festkväll”. All mat till denna kväll sponsrades av olika företag. Under kvällen blev det underhållning av personalen varvat med information om fasteinsamlingen och det projekt som vi valt att stödja, ”Förhindra våld mot kvinnor i Indien”. Ett stort lotteri med vinster skänkta av privatpersoner och företag sålde snabbt slut. Botulfssalen fylldes denna kväll av 75 gäster och kvällen inbringade totalt 32 233 kr. Vid ytterligare 5 tillfällen, både i samband med gudstjänst och vid luncher samlades det in pengar.

*”Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon är kvar i mig och jag i honom bär han rik frukt: utan mig kan ni ingenting göra” säger Jesus. (Job 15:5)
En påminnelse om den kristnes absoluta beroende av Gud, och en påminnelse om vår uppgift: att söka Gud i allting och ära Gud med våra liv. Foto: Pixabay*

2. Stödjande verksamhet

Kommunikation

Under 2018 har församlingen velat fortsätta att synliggöra Svenska kyrkan Ängelholm genom att finnas på plats där församlingsborna är. Liksom tidigare år medverkade vi på Företagardagarna på Lindab Arena i maj. Genom vår medverkan på Företagardagarna får Ängelholmarna se oss på en plats där vi inte annars är synliga och där vi får möjlighet att visa upp en annan del av vår kyrka.

Vi annonserar fortsatt varje vecka i Tidningen Hallå – en gratistidning som når alla hushåll i staden. Vi är även i år med i tematidningar bland annat i Sommar i Skåne och i en skrift som ges ut på Råbocka camping. Vår uppskattade kalender som ges ut 4 gånger om året har under 2018 utvecklats och innehåller även redaktionellt material utifrån givna teman. Samtidigt bytte kalendern namn till ”Kalender m.m”. Bakom det redaktionella materialet står en liten redaktionell grupp av medarbetare med kommunikatören som chefredaktör och kyrkoherden som ansvarig utgivare. Temat på numren under 2018 har bl a varit ”Ljus”, ”Skymning” och ”När isen bär” och 2019 ”Finns här något att äta”. Församlingens kommunikativa profil och ansats har tagits väl emot i församlingen och även väckt nyfikenhet i grannförsamlingar.

Fastigheterna

Under 2018 har kyrkan S:t Mikael renoverats utvändigt genom putsning, ommålning och nödvändiga plåtarbeten. Vidare har inner- och ytterfönster i Ängelholms kyrka bytts ut. De tidigare färgade fönstren har ersatts av klarglas vilket uppskattats av församlingsbor. Vidare har ett nytt ljudsystem installerats i såväl S:t Mikael som i Ängelholms kyrka.

Pga vissa stöder av fasadkoppar på krematoriet har vi nödgats byta ut detta till annan plåt. Majoriteten av dessa kostsamma arbeten täcks av vår försäkring.

I Höja kyrka har värmeanläggningen bytts ut från oljepanna till jordvärme.

Under 2018 har arbete med underhållsplaner slutförts för kyrkorna. Vi har också levererat in det digitala fastighetsregistret som Kyrkokansliet begär in av alla församlingar.

Arbetet med att skapa lämpliga lokaler för framtiden fortgår, genom en process med Johnnie Losell Projektledning AB. Dessa har under 2018 tagit fram ritningar på ett framtida, bantat Åvalla vilka revideras i dialog med personal och förtroendevalda. Många steg återstår innan dessa kan förverkligas, såsom offertarbete och bedömning, bygglov, alternativa lokaler under byggnation samt att hitta hyresgäster till delar av Åvalla, men arbetet går framåt.

Verksamhetsstöd

Under ”Verksamhetsstöd” organiseras lokalvårdare, församlingsvärdinnor och administrativ personal.

Lokalvården har hand om i princip all städ inom hela församlingen med undantag för krematoriet.

Värdinnorna har hand om all servering inom församlingen. Vi ser att alltfler kommer till våra luncher och till stor del tror vi att det beror på att då kommer man som besökare in i ett sammanhang och inte minst blir sedd.

Inom administrationen har vi som tidigare bokat förrättningar, betalat ut löner, skött den löpande ekonomiska administrationen, gjort årsredovisning och budget, samt varit stöd åt den förtroendevalda organisationen.

Någon avyttring av några fastigheter skedde inte under året (Rebbelberga församlingshem såldes den 31 augusti 2017).

Vi fick ny ordförande i kyrkorådet den 1 januari 2018, då Elisabeth Kullenberg övertog ordförandeklubban efter Susanne Jönsson. Även i kyrkofullmäktige blev det byte då Carl-Gustaf Gudmundsson blev ny ordförande efter Kerstin Engle.

Till sommaren 2018 slutade Kerstin Sandberg som värdinna i S:t Mikael. Hon efterträddes internt av Sofia Thorén och efter Sofia till Höja/Åvalla rekryterades Åsa Svensson.

Då vår personal är vår viktigaste resurs, infördes det en friskvårdstimme under år 2014 och denna timme har fortsatt under år 2018. Friskvårdstimmen innebär att personalen får träna en timme per vecka på arbetstid. Som tidigare äger personalen rätt till friskvårdsbidrag om 1 500 kronor per år. Nytt är däremot att vi även infört rökavvänjning. Under 2018 har vi också utvecklat friskvården med att erbjuda bla innebandy och yoga på arbetsplatsen.

Ledning och organisation

En viktig uppgift för församlingens ledning är att ständigt utveckla de tre grundläggande tankar som fastslås i församlingsinstruktionen, dvs

- 1) Vi skall verka för att göra *kristen tro viktig* i människors liv
- 2) Vi skall vara en arbetsplats där medarbetare och ideellt engagerade känner *stoltbet och glädje* att verka
- 3) Vi skall vara *professionella och transparenta* i det vi gör.

Detta innebär att i vårt ledarskap ständigt fokusera på vår uppgift, våra medarbetare och vår professionalitet. Nätverksbyggande i samhället, till externa aktörer som företag och organisationer, ingår som en viktig del i att bygga församlingen.

En omfattande förändring av församlingens verksamhetsorganisation trädde i kraft från 2015 och gäller fortfarande. Ledande befattningshavare i denna organisation utgör församlingens ledningsgrupp. Ledningsgruppen arbetar med strategisk utveckling av församlingen samt löpande operativ samordning.

Vi arbetar ständigt utveckla församlingen som arbetsplats och som Kristi församling – detta genom utveckling av personalen, kompetensutveckling, arbetsmiljöarbete mm

Antalet tjänster i församlingen är oförändrat i församlingen jämfört med 2017: 47 stycken.

3. Begravningsverksamheten

Under 2018 har församlingen färdigställt arbetet med att säkra upp/ åtgärda gravstenar som inte uppfyllde säkerhetsregler. Det betyder att antingen gravrättsinnehavare eller i vissa fall församlingen antingen säkrat upp eller lagt ner gravstenar.

Antalet kremationer under 2018 var 1 042 (föregående år 988) vilket är inom ramen för de 1050 vi har tillstånd för. Av dessa var ca 80 procent externa, dvs kremering av avlidna som inte varit församlingsbor.

"Oroas ej. Räds ej uppbrotstimman. En vänlig hand lugnt ordnar båtens segel som för dig bort från kvällens land till dagens. Gå utan ängslan ner i strandens tystnad, gå den mjuka stigen genom skymningsgräset." Pär Lagerkvist är en bland många poeter som med sina ord, vid sidan av evangeliet, skänker tröst i livets svåra stunder. Begravningen är ett avsked, en plats för sorg, men också en stund att fira en linsgärning i tacksambet. Foto: Pixabay

Församlingen i siffror

Medlemsnivåer, gudstjänster och förrättningar

Enligt tillgänglig statistik från Svenska kyrkan uppgår församlingens *medlemsantal* i slutet av 2018 till 14 384 (64,5 procent av totalt antal boende som var 22 309) jämfört med 14 587 (65,9% av 22 131) år 2017. Minskningen kan förklaras med såväl att aktiva utträden under året (165 jämfört med 277 f.å) är väsentligt större än inträden (17 i år, 14 f.å) som demografisk förskjutning, dvs att de som avlider till större andel är medlemmar än de som föds och genom dopet ansluts (vi förrättade 195 begravningar men endast 113 döptes in som medlemmar 2018). Vidare påverkar också migration, dvs att befolkningen i Ängelholm ökar genom inflyttning, inte minst av nysvenskar vilka sannolikt inte blir medlemmar i Svenska kyrkan.

En tydlig förändring under 2018, jämfört med åren 2016-17, är att antalet aktiva utträden blivit betydligt färre. Om de under tidigare år legat på respektive 226 och 277, är de under 2018 nere på 165 aktiva utträden, vilket motsvarar en mer normal nivå sett längre tillbaka över åren. Huruvida vi står inför ett trendbrott är dock alltför tidigt att sia om. Och även om så antalet utträden minskat kraftigt, så är de fortfarande väsentligt fler än de aktiva inträdena: För varje aktivt inträde går det ungefär tio aktiva utträden. Det är alltså ingen tvekan om att fler människor väljer att lämna kyrkan än som söker inträde. Jämfört med nationell nivå ligger andelen aktiva utträden i Ängelholm i förhållande till medlemsantalet vid årets ingång i linje med (men marginellt lägre) än riksnittet: 1,15 procent jämfört med 1,21 procent.

Församlingen frågar alltid aktivt utträdande om deras motiv, och det vanligaste svaret är att utträdet sker av ekonomiska skäl eller att man inte delar kyrkans tro. Ibland lyfts även mediala händelser fram som skäl, t ex hur Svenska kyrkan eller församlingen agerat i media. Däremot är det ju svårt att ställa frågan: varför har utträdena blivit färre? En rimlig gissning kan väl vara att Svenska kyrkan inte genomgått några större mediala skandaler under året. Vidare kan tänkas att många bland de som tidigare övervägt utträde nu kommit till skott och förverkligat detta. Samtidigt är Svenska kyrkans trovärdighet stor inom många områden; t ex är vi i det moderna Sverige inte bara en kugge utan kanske nästan en grundbult i krishanteringsberedskapen och våra traditioner som påsk och jul står starka. Vårt ansvar inom det sociala arbetet i samhället möts också med stor respekt, även bland icke-troende, liksom vårt bidrag till det svenska kulturarvets bevarande liksom t ex kyrkomusikens kulturella bidrag.

Detta till trots kan vi bara konstatera – Svenska kyrkan verkar i ett samhälle som är världens mest postmoderna, världens mest sekulära enligt globala undersökningar (World Values Survey forskningen. Worldvaluessurvey.org). Vi måste också vara ärliga och acceptera det faktum att bakom utträdena finns också det faktum att Svenska kyrkans betydelse i många människors liv är liten eller obefintlig. Detta är en övergripande samhällsförändring som är över vår enskilda församlings förmåga att förändra, åtminstone i någon större utsträckning.

Medlemsnivån i Ängelholm – 64,5% - är högre än riksgenomsnittet (vilken är ca 57,7%). Men här liksom i övriga landet kan vi räkna med fortsatt sjunkande medlemsnivåer i framtiden, vilket är naturligt i ett modernt, sekulariserat och mångkulturellt samhälle. Färska prognoser som presenterats av Svenska kyrkans forskningsenhet i Uppsala talar t ex om en nationell anslutningsnivå i trakten av 42-44 procent år 2030, alltså om elva år. Hur bör församlingen förhålla sig till detta? I en samtid som mitt i all ytlighet också söker äkthet menar jag att vårt uppdrag är att göra det tidlösa evangeliet tillgängligt, trovärdigt och viktigt för vår samtid. Detta sker genom summan av alla små enskilda möten, handlingar och samtal vi har snarare än genom manifest och storskaliga pådrag.

Under 2018 föddes det 240 barn i Ängelholms församling (så många barn hade åldern 0 år vid utgången av året). Samma år döptes 113 församlingsbor, motsvarande 48 procent, i våra egna eller andra kyrkor. Detta är en minskning med flera procentenheter sedan föregående år (54%) vilket är otillfredsställande. I sammanhanget skall dock sägas att föregående år var en ökning, varför det är för tidigt att tala om en klart vikande trend. På samma vis genomförde vi 97 dop av egna eller andras medlemmar, vilket är ungefär oförändrat jämfört med året innan. Andelen barn som döpts där minst en förälder är medlem i Svenska kyrkan är väsentligt högre år 2018- 69,8 procent – men även här ses en markant minskning jämfört med tidigare år: 2017 var denna siffra 84,8 procent. Utvecklingen runt dop måste följas och lämpliga främjande åtgärder är motiverade.

För Sverige i stort ligger dopandelen på 40 procent, alltså väsentligt lägre än Ängelholm. Hur skall detta tolkas? Kanske så här: Att föräldrar till barn som föds i vår församling i högre mån än riksgenomsnittet syns vilja döpa sina barn in i Världskyrkan och ta emot dopets evangelium. Samtidigt är det ju inte en självklarhet att föräldrar låter döpa sina barn, och möjligen anar vi en vikande trend i att låta barn döpas. Församlingen bör därför, liksom hela Svenska kyrkan, fortsätta fokusera på att förmedla vår syn på dopet som en underbar gåva i verksamhet och kommunikation, och som ett tecken på varje enskild människas oskattbara värde.

Antalet **huvudgudstjänster** är i princip oförändrat sedan föregående år – från 144 (2017) till 147 under 2018. Liksom tidigare har församlingen valt att ha en tydlig struktur i fördelningen av gudstjänster mellan de olika kyrkorumen, så att det t ex alltid firas två morgonmässor och en kvällsmässa i församlingen på söndagar, samt att Ängelholms och St Mikael's kyrkor har gudstjänster varje söndag medan Höja och Rebbelberga har varannan, storhelger undantaget.

Antalet **övriga gudstjänster** har ökat något mellan åren. 374 sådana genomfördes i år mot 359 föregående år. I detta ingår 20 sjukkommunioner, vilka alltid har mycket få medverkande. Dessa särredovisades inte föregående år. Rensat för detta är ökningen obefintlig utan snarare en marginell minskning inom felmarginalen.

En viss ökning kan noteras i antalet gudstjänstbesökare mellan åren: 19 137 för år 2018 (jämfört med 18 673 för år 2017.)

En mer detaljerad översikt över antalet gudstjänstbesökare, utan justering för att antalet tillfällen kan ha varierat över åren, följer här. Listan är inte komplett eftersom små företeelser utelämnats.:

Gudstjänstdetaljer	2018	2017	förändring	förändring procent
Högmässa	3725	4394	-669	-18,0%
hgm gtj	234	289	-55	-23,5%
Sönd mässa	296	121	175	59,1%
Söndagsgtj	1485	1481	4	0,3%
fammässa	332	ej tillgängligt	-	-
fam gtj	872	857	15	1,7%
veckomässa	2126	2199	-73	-3,4%
veckobön	691	780	-89	-12,9%
övr off gtj	2320	1596	724	31,2%
ej off gtj	1050	1050	0	0,0%
musikgtj	5808	5728	80	1,4%

Som vi ser har det skett såväl ökningarna som minskningar av antalet besök i olika gudstjänstformer. Olika redovisning mellan åren gör också viss jämförelse haltande. Det är därför svårt att dra några egentliga slutsatser ur materialet, vid sidan av att traditionella gudstjänster som högmässa och högmässogudstjänst verkar mindre efterfrågade, medan t ex söndagsmässor och övriga offentliga gudstjänster ökar i efterfrågan. Musikgudstjänster behåller sin popularitet.

Ser vi till det genomsnittliga antalet besökande per *huvudgudstjänst* ser vi en minskning från 51 till 48 besökare i snitt. Bland övriga gudstjänster är det genomsnittliga antalet besökare oförändrat – 32. Denna statistik kan ge intrycket att huvudgudstjänster i snitt är mer välbesökta än andra gudstjänster. Så är dock inte fallet – övriga gudstjänster är ett samlingsbegrepp för alltifrån de mycket välbesökta musikgudstjänsterna till *laudes* och *morgonböner* med ett lågt, men troget återkommande antal besökare. De senare är en viktig del i församlingens böneliv, men syns endast marginellt i statistiken.

Den samhällsliga sekularisering jag tidigare talat om påverkar naturligtvis också antalet som finner gudstjänster som relevanta. Även om skillnaderna är små så noterar vi dem, och församlingen har från och med 2018 aktivt satsat på att re-vitalisera sitt gudstjänstliv. Detta för att öka den upplevda relevansen. Vi väljer från kvartal 2 2018 att vara mer inkluderande för delar av den kristna traditionen som talar även till den postmoderna människan, t ex genom estetiken i kyrkomusiken och tystnaden och till mystiken och erfarenheten av Gudsnärvaro framför form och ord. Framtiden får utvisa hur framgångsrik denna satsning är. Vi kan hur som helst notera att musik i olika former – konserter och musikgudstjänster – alljämt är mycket uppskattat och med många besökande.

Statistiken, dvs att maximera antalet besökare som ett självändamål, kan aldrig vara kyrkans uppgift. Gudstjänstliv är nämligen ingen popularitetstävling, och det finns säkert metoder för att fylla kyrkbänkarna om det är det som är syftet. Men det är det inte kyrkans uppgift. Framgång i kyrkan kan snarare mätas i andlig fördjupning, gemenskap, spirande tro eller bärande av varandras kors. För Jesus sa att ”där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem” (Matt 18:20). Han sa aldrig ”fyll kyrkorna”. Detta är en nyttig påminnelse i en tid av hårda mätetal och effektivitetsivran, och detta sagt enbart för att betona att upplevelsens *kvalitet* är det centrala i gudstjänstlivet, inte närvarons *kvantitet*. Att dessa åtminstone långsiktigt är relaterade är självklart

och minskande närvaro i kyrkorna får aldrig negligeras, men hög närvaro är som sagt inte syftet. Hög närvaro på våra gudstjänster kan i stället vara en positiv *effekt* men *inte ett självändamål*.

Antalet gudstjänster med kyrkliga handlingar – dop, konfirmationsgudstjänster, vigslar och begravningar – ligger i linje med tidigare år. Vi genomförde 2018 97 dopgudstjänster, 7 konfirmationer, 22 vigslar samt 195 begravningar i Svenska kyrkans ordning. Likaså är antalet närvarande vid dessa närmast oförändrat – ca 11 500 personer.

Ekonomi

Församlingens ekonomi i korthet (utifrån preliminärt bokslut 20 mars).

Resultatpost	2018 Utfall Tkr	2018 Budget Tkr	2017 Tkr utfall	Kommentar
Kyrkoavgift	34 166	33 685	31 753	Kyrkoavgift högre än budgeterat.
Totala intäkter	49 572	47 940	51 169	Erhållna bidrag ESF och sjukhuskyrka högre än budget samt högre nettoomsättning.
Verksamhetskostnader	-50 578	-51 356	-44 131	Flera hela eller delar av tjänster som budgeterats ej besatta. Lägre avskrivningar än planerat.
Verksamhetsresultat	-1 006	-3 416	7 038	
Finansnetto	1 220	1 185	1 478	
Årets resultat	215	-2 231	8 516	

*) preliminärt, icke reviderat resultat.

Flera *resultathöjande poster* där framför allt lägre löne- och personalkostnader än budgeterat bl a pga icke besatta tjänster men också sjukskrivningar ger ett ekonomiskt överskott jämfört med förväntad budgeterad förlust.

I och med att församlingens resultat är positivt förstärks församlingens egna kapital, som nu uppgår till ca 96 Mkr.

Församlingens *upptagande av kollekter fortsätter* som tidigare. Som komplement till traditionella kollektåvta använder vi sedan flera år betaltjänsten Swish. Totalt upptagna och förmedlade kollekter under 2018 249 Tkr jämfört med 260 Tkr år 2017. *Församlingskollekterna*, dvs den del av totala kollekter som vår församling ensam kan besluta om, fördelas till få men långsiktiga mottagare. Detta för att bygga kontinuitet och relation till mottagarna. Under första kvartalet varje år tar församlingen kollekter till Aira Sjukhus i Etiopien, under kvartal två och fyra till Skåne Stadsmission, samt under kvartal tre till Svenska kyrkans utlandsförsamlingar (SKUT). Vid musikgudstjänster tar vi ofta upp kollekt till egen musikverksamhet. Inalles förmedlade församlingen ca 189 Tkr (f.å 197 Tkr) i församlingskollekter under året, varav 44 Tkr (f.å 51 Tkr) till egen verksamhet.

"Ge då kejsaren det som tillhör kejsaren och Gud det som tillhör Gud" Jesus svar på frågan om det är rätt eller inte att betala skatt fick många att häpna (Matt 22:15-22) Ekonomi betyder att busålla med knappa resurser, och evangeliet är ingen knapp resurs utan flödar över världen. Däremot är de medel som ställs till vårt förfogande, genom medlemmarnas avgifter, en knapp resurs och skall hanteras pietetsfullt, effektivt och funktionellt. De ekonomiska medlen skall hjälpa församlingen blomstra, och som förvaltare i vår församling står vi ansvariga inför Gud och medmänniska. Foto: Pixabay

Väsentliga händelser under 2019 till dags dato

Exempel på väsentliga händelser under 2019 fram till dags datum

- Dränering av Ängelholms kyrka har påbörjats, och under det andra kvartalet kommer såväl Ängelholms kyrka som Rebbelberga kyrka kalkas om utvändigt. Vidare kommer ett antal bänkar längst bak i Rebbelberga kyrka flyttas bort för att skapa en öppen, flexibel yta där.
- Exempel på fördjupnings- och utbildningsinsatser under första kvartalet 2019, som omfattar hela personalen., är framtidsspaning, samhällstrender och utmaningar för församlingen under ledning av Andreas Jarud (VD på Ängelholms Näringsliv) och konflikthantering i intern regi.
- Arbetet med församlingens fastighetsbestånd i framtiden fortsätter.

Risakanalys

Generellt bör församlingen i framtiden fortsätta att fokusera på att vara en *relevant röst och aktör* i samtiden och vår verksamhet fortsatt hålla hög kvalitet. Församlingen bör ständigt arbeta för att ha ett högt och gärna ökande engagemang från frivilligkrafter, och vi bör utveckla och stimulera våra skickliga medarbetare.

En generell trend i samhället, där kyrkan följer efter andra aktörer, är den tydliga *byråkratiseringen*. De administrativa pålagorna – alla i sin enskildhet motiverade och välmenande men sedda i sin helhet en stor administrativ börda - ökar ständigt på medarbetare i allmänhet och chefer i synnerhet. Det kan handla om *legala krav* runt säkerhet, kulturminnen, datahantering, administrativa och arbetsmiljömässiga krav men också *internt kyrkliga* ålagda från stiftet eller nationell nivå runt inventarier, arkiv, diarium eller formalia runt gudstjänstliv, fastigheter eller kulturminnen. I farans riktning om denna administrativa börda ständigt ökar är att vi sviker vår grundläggande uppgift för att lägga vårt fokus på sidouppgifter som är tydliga och lätta att mäta, men likaväl sidouppgifter. Utöver att detta är förödande för vår trovärdighet så kommer det också urholka medarbetarnas arbetsglädje. I en verksamhet där vi säger att medarbetarna är vår viktigaste resurs vore det utomordentligt olyckligt.

Församlingen står i, och ser ännu inte slutet av, *en omställning av sin verksamhet*. Vi verkar i ett samhälle som påverkas av metaförändringar som ökad polarisering, digitalisering, sekularisering, globalisering och sanningsrelativisering och individualisering vars konsekvenser är svåra att överskåda. Likaså finns ekonomiska förändringskrafter, som tidigare beskrivits, som församlingen måste anpassa sig efter. T ex är vår fastighetspark omotiverat stor, kostsam och för lite utnyttjad. När församlingshem som Åvalla byggdes låg anslutningsgraden till Svenska kyrkan runt 98 procent. Idag är den ca 65 procent. Var tredje medlem har alltså lämnat oss, och världen har förändrats och fortsätter förändras. Säkert att säga är alltså detta: ständig förändring är det nya normala.

En ständig förändring innebär osäkerhet och oro för såväl medarbetare som församlingsbor under själva processen. Denna osäkerhet och oro är helt naturlig och den måste få ta plats, men också hanteras genom god kommunikation och tydlighet. Drivkrafterna bakom förändringen måste ständigt kommuniceras, men i ännu större utsträckning strävan efter att skapa en framtida församling ännu bättre rustad än idag. Hanteras inte detta väl kan det innebära en väsentlig risk för såväl församlingsbors tillit till församlingen, som för medarbetares arbetsglädje.

Församlingen måste slutligen fortsätta ha noggrann kontroll över kostnadsutvecklingen, inte minst inom underhåll och drift av fastigheter samt personalkostnader. Allt detta för att även in i framtiden frimodigt kunna leva i den devis vi formulerat i vår församlingsinstruktion: *Ett altare, ett bröd i en brusten värld*.

Jesus sa: "Sanningen skall göra er fria". (John 8:32) Vad är det för frihet han talar om? Kanske den Kris Kristoferson beskriver i country-låten "Me and Bobby McGee": "Freedom's just another word for nothing left to lose". Tron kan upprätta oss, befria oss från rädslor, från sådant som binder oss vid det triviala och sådant vi tror vi kan kontrollera. Tron kan sätta livets skiftningar i perspektiv – Guds trofasthet består. xx Foto: Pixabay

Slutligen, ett tack...

Som avrundning på denna verksamhetsuppföljning vill jag rikta ett stort och hjärtligt tack till alla våra *anställda medarbetare* liksom till alla våra *ideellt engagerade i församlingen*, ingen nämnd, ingen glömd. Utan er vore det inte möjlighet att genomföra allt det vi gör, och utan er kunde vi inte komma att betyda så mycket i så många människors liv.

Ni gör Jesus påtaglig i vår församling. Så tack för allt ni gör!

-xx-